

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

59. évfolyam, 118. szám

1969. MÁJUS 25.

VASÁRNAP

Megjelenik hétfő kivételével mindennap, hétköznap 8. vasárnap 12 oldalon.

ÁRA: 1 FORINT

Katonagenerációk

Azok a fiúk, akik most katonai szolgálatot teljesítenek, már a második világháború és hazánk felszabadulása után születtek. Apáig még abban a másik korban éltek, s jó néhányan közülük tanúi voltak az első és a második világháborúknak. Közöttünk élnek — bár szomorítóan a betegség és az öregség egyre többet visz közülük a sírba — az 1919-es Magyar Tanácsköztársaság nagyszerű veteránjai, akik azon a tavaszon igaz célokért ragadtak fegyvert és védelmezték azt a hatalmat, amely boldogságot akart a haza dolgos lakóinak. Róluk, 1919 vöröskatonáiról és néphadseregünkben most szolgálatot teljesítőkről, a katonagenerációkról szólnak a sorok. Hiszen öregek és fiatalok — a magyar tanács hatalom fél évszázados jubileuma alkalmából — találkoztak és találkoznak egymással.

A néphadsereg egységeiben korábban mozgalom indult, azzal a céllal, hogy minden 1919-es vöröskatonát felkeressenek — a ma katonái. Azok, akik — természetesen más viszonyok között — de ugyaúgy a néphatalmat óvják, mint tették a tizenkilencedek. A szegedi helyőrség katonái is jártak az öreg fegyvertársaknál és tisztelettel beszélgettek velük, hallgatták emlékezéseiket, s átnyújtották a maguk készített ajándékait. Az idős harcosoknak — sajnos, sokuknak megromlott az egészsége — jólesett, hogy gondolnak rájuk. S többen, mondjuk megőszint, joggal emlegettek, szeretnék, ha katonáink, az egységek képviselői rendszeresen felkeresnék őket kis eszmecsere.

Tartozunk a tizenkilencedek, fegyverforgató elődöknek azzal, hogy a hétköznapok sodrában is gondoljunk rájuk. Katonáink éppen ezt akarják, és az egységek elhatározása — hangoztatta a magasabb parancsnokság képviselőiben Kiss Lajos vezérőrnagy is —, hogy folyamatos lesz a kapcsolat. A katonai KISZ-isták íratlan és belülről fakadó emberi parancsa ez.

A két katonageneráció rendszeres kapcsolatának első, nagyon fontos lépését már megtették, kölcsönös emberi haszonnal. A találkozásokat — bizvást reméljük — újabbak követik.

Morvay Sándor

300 milliós költségvetés, 1 milliárdos vagyon

Szeged tavalyi gazdálkodása

Bevétel 290,78, kiadás 262 millió forint. Ez a városi tanács tavalyi gazdálkodásának mérlege. Mint lapunk tegnapi számában jeleztük, a városi tanács május 23-i ülésén szereplő közérdekű kérdéseket sorra ismertették. A tanácsülés jóváhagyólag tudomásul vette a tanács 1968. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló beszámolót is.

Ha rátekinünk a bevétel és a kiadás összegére, nyomban feltűnik a nagy különbség. Az új gazdasági irányításra való áttérés egyik lényeges eleme volt a tanácsnál, hogy az évvégi pénzmaradványok nem vesznek el, át lehet vinni őket a következő évre. Ennek az is haszna, hogy a különböző költségvetési szervek, intézmények tavaly már nem igyekeztek minden áron elkölteni pénzüket: az 1967-es 23 millió forintos maradvánnyal szemben idén 28,8 millió forint a maradvány összege. Ezt a pénzt most a tavaly vállalt kötelezettségek teljesítésére, az árváltozások fedezésére, valamint tartalék képzésére fordítják.

A tanácsok bevételeinek forrásai közül a vállalatok és szövetkezetek költségvetési befizetése, a nyereségadó, az eszközleltári járulékok, az illetményadó összege az eredetileg tervezett 2,4 százalékkal felülmúlta. A kiadások összege az előző évinél 4,2, a tervezettnél 4,8 százalékkal volt nagyobb. A rendelkezésre álló pénz 33,5 százalékat kulturális, 30,3 százalékat szociális és egészségügyi, 17,6 százalékat gazdasági, 7 százalékat igazgatási, rend- és jogbiztonsági kiadások fedezésére fordították, 10,4 százalékat a vállalati gazdálkodási feladatokra jutott. A tavalyihoz képest valamivel nőttek a gazdasági, valamint a szociális és egészségügyi és csökkentek a kulturális kiadások. Ennek az utóbbinak az az oka, hogy kevesebb jutott felújításra. A pénzmaradvány egy része azonban lehetőséget adott a kulturális és szociális intézmények működésének némi színvonal-javítására. Súlyos gond, hogy a szociális otthonokban, a diákotthonokban és az óvodai napközikben nem sikerült a férőhelyek számát növelni.

Javulás tapasztalható a kerületek kommunális ellátásában, bár az utak fenntartására és felújítására biztosított keretösszeg távolról sem fedezi a szükségletet. A város gyorsan fejlődik, s ve-

le együtt rohamosan nő a forgalom. Az utak rossz állapotából, s egyre nagyobb igénybeveteléből következik, hogy az útfelújításra szánt összeget fel kell emelni.

Mint ismeretes, tavaly drágábbak lettek az építőipar árai. A tanács az ártöbbletet nem kapta vissza, s nem is minden árváltozást fedezett a Pénzügyminisztérium erre a célra rendelkezésre bocsátott pótelőirányzatra. Ez néhány tanácsai intézménynél súlyos gondot okozott. A hiányt a tanács a költségvetési tartalékból igyekezett fedezni. Segítettek ebben ésszerű takarékoságukkal a gazdálkodó szervek is.

A városi és a kerületi tanácsok vagyona 1968-ban 264 millió forinttal növekedett, s elérte a 988 milliót. Ebből az állóeszközök értéke 928 millió forint. Az eszközök értékének növekedése 22 millió volt, 252 millió az árvízvédelmi töltések és műtárgyak értéke. Ezek korábban nem szerepeltek a kimutatásban. Az állami vagyonnal való gazdálkodásban különösen fontos volna az épületek állagának megőrzése. Erre azonban nincs elég erő: az értékcsökkenés kétszer akkora, mint a felújítási alap. Az építőipari árak emelkedése is meghaladta az árrendezésre kapott pénzösszeget.

Talán nem érdektelen, ha vázlatosan bemutatjuk, hogy miként használták fel a pénz egy-egy költségvetési területen. Az úgynevezett gazdasági ágazatban például fedezték a Belváros szabatos helyszínelésének, az általános rendezési tervnek, a második Tisza-híd vázlatrajzá-

nak, a közvilágítás fejlesztési tervének, a petőfitelepi szociális otthon bővítési tervének és a tervezett városrészek tömegközlekedési terveinek költségeit. Megépítették a körtöltés havvédő falának egy részét, és felújították a vízelvezető rendszert.

A szociális és egészségügyi ágazatban fejlesztették az üzemi orvosi hálózatot, úgyhogy ma már 30 orvos, 28 üzemen, napi 114 órát rendel. Némileg javult a szakorvosi ellátás is. Befejtették tavaly a TBC-gondozóintézet röntgen-diagnosztikai laboratóriumának kialakítását.

A kulturális ágazatban a művelődési otthonok száma a Vörösmarty utcai új művelődési központtal növekedett. A kivitelezői kapacitás hiánya gátolta az iskolák felújítását. A Tömörkény Gimnázium földemeinek megerősítését csak úgy lehetett megoldani, hogy a Sziléri sugárúti iskola építéséről átcsoportosították a munkát. A gondok, problémák ellenére is elmondható, hogy a tanács a költségvetésben rendelkezésre álló anyagi eszközök felhasználásával jól szolgált a lakosságot. Javult a gazdálkodás fegyelme is a múlt évben, vigyáztak a társadalmi tulajdonra, s betartották a gazdálkodás szabályait. Erdemes még egyszer emlékeztetnie vélni: csaknem 300 millió forintos költségvetés és csaknem egymilliárd forint értékű vagyon állt Szeged rendelkezésére 1968-ban. S ha nem is telt be-lőle sok mindenre, ez bizony igen nagy pénz volt!

Fehér Kálmán

Somogyi Károlyné felvétele

GYERMEKNAP — 1969

Véleménycsere az összeurópai konferenciáról

Háromnapos hivatalos lengyelországi látogatásának befejeztével Ahti Karjalainen, finn külügyminiszter elutazott Varsóból. A lengyel vezetővel folytatott tárgyalásait nemcsak Lengyelországban, hanem külföldön is komoly érdeklődés kísérte. Mint lengyel hivatalos helyen közölték, a megbeszélések során Karjalainen részletesen ismertette a finn kormányának az összeurópai értekezlet összehívására vonatkozó álláspontját. Az európai biztonság kérdéseiről és az összeurópai értekezlet előkészítéséről folytatott vé-

ménycsere a két kormány nézeteinek nagyfokú azonos-ságát mutatta — hangsúlyozták lengyel hivatalos helyen.

Ahti Karjalainen hazautazása előtt sajtóértekezletet tartott, s azon a többi között elmondta, hogy Finnország tudatában van annak; az értekezlet sikere elsősorban a nagyhatalmak részvételétől függ.

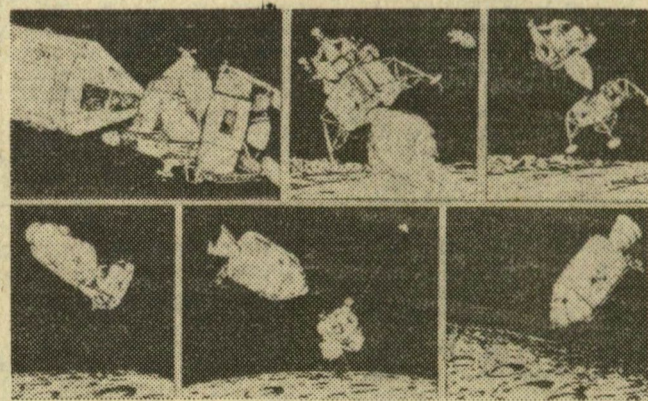
„Kormányunk most sok országgal konzultált — folytatta Karjalainen — és diplomáciai csatornákon keresztül szondázást vég-csere, hogy jól megismerje az egyes országok álláspontját és elgondolásait, s megte-remthesse az értekezlet összehívásának legjobb előfeltételeit. Eddig egyetlen ország sem nyilatkozott az értekezlet összehívásának eszméje ellen. Az a tény, hogy Finnország ez ügyben memorandumot küldött az Egyesült Államokhoz és Kanadához, vagyis két Európán kívüli országhoz, eddig nem váltott ki ellenző megjegyzést.

Az Apollo—10 úton a Föld felé

Újabb tévéközvetítések — Üveggyapot az űrkabinban
Leszállás a Csendes-óceánra: holnap délután

Úton vannak a Föld felé az Apollo—10 űrhajó utasai. Az űrhajó, miután végrehajtotta a Lunar Module, népszerű nevén a holdkomp, első próbáját a Hold térségében, szombat — magyar idő szerint röviddel déli 12 óra előtt — a Hold túlsó oldalán kapcsolta be a hajtóművet, amely elindította a Föld felé vezető két és fél-napos útra.

A Hold körül megtett 29. fordulat néhány kellemetlen percet hozott az űrhajósoknak; túlságosan is közel kerültek a holdkomp első fokozatához, amely jelenleg a Hold körül kering. A második fokozat már Nap körüli keringési pályára állt. Stafford becslése szerint a távolság nem volt több 15 kilométernél, s az űrhajó pa-

Az Apollo—10 Hold körüli manővere. Az első rajzon (bal felső sarok) Cernan és Stafford átmásznak az Apollo—10-ből a Snoopy-nak becézett holdkompba. A jobb felső sarokban a holdkomp a Hold felett van. Az alsó rajzok azt mutatják, hogyan tudnak visszatérni az űrhajósok a holdkompról az űrhajóba és hogyan keresik a leszállási helyet a Holdon, a júliusban induló Apollo—11 legénységé számára. A rajzokat az amerikai Űrhajózási és Űrkutatási Hivatal készítette

(Folytatás 2. oldalon)

A moszkvai tanácskozás nyilatkozata

A moszkvai előkészítő tanácskozásra összegyűlt kommunista és munkáspártok képviselői szombaton közös nyilatkozatban testvéri szolidaritásukról biztosították a bebörtönzött haiti hazafiakat és követelték azonnali szabadonbocsátásukat.

— Felszólítjuk a világ demokratikus közvéleményét, hogy emelje fel szavát a Duvalier-terror áldozatainak védelmében — hangzik a kommunista és munkáspártok nyilatkozata.

Magyar építésügyi küldöttség Genfben

Szilágyi Lajos építésügyi és városfejlesztési miniszter-helyettes vezetésével szombaton magyar építésügyi küldöttség utazott Genf-be, ahol részt vesz az európai gazdasági bizottság lakásügyi

építési és városrendezési bizottságának 30. ülésén. A tanácskozáson többek között Európa időszerű lakásügyi, szociálpolitikai, lakó-házfelújítási kérdéseiről tárgyalnak.